

NSB'ers burgemeester waren, zouden die burgemeesters uit de bevolkingsregisters met spoed de nodige lijsten kunnen laten opstellen.

Aldus werd besloten.

Nog méér punten kwamen ter sprake. Vastgesteld werd dat in de drie genoemde provincies de gehele uit NSB'ers bestaande Hulppolitie zo spoedig mogelijk zou opkomen om, na bewapend te zijn, de woningen van vooraanstaande NSB'ers te bewaken. Van Geelkerken zou zijn best gaan doen om die Hulppolitie uit te breiden; in dat verband drong hij er op aan dat de nog steeds vacante post van 'directeur-generaal van politie' door een NSB'er bezet zou worden — Rauter wees dat af.

Om twaalf uur zond deze laatste Himmler een ijl-telexbericht¹ met een overzicht van de besproken punten. 'Der Reichskommissar', stond daar o.m. in, 'bittet Sie, Reichsführer, Anweisung zu geben, dass diese 5 000 Plutokraten-söhne zu harter Arbeit im Reich herangezogen werden, sei es im Rahmen des Sauckel-Arbeitseinsatzes oder sonst für Aufräumungsarbeiten und Strassenarbeiten. Sie müssten aber in geschlossenen Gruppen beisammen bleiben.' Uit dit telexbericht bleek ook dat ten aanzien van de gijzelaars nog geen beslissing genomen was.

Van Geelkerken ging met Schmidt mee naar huis. Hoe was de executie van vijftig gijzelaars alsnog te voorkomen? Alleszins waarschijnlijk leek het hun dat Rauter, zo hij dat niet al gedaan had, een beroep zou doen op Himmlers steun. Schmidt besloot Bormann op te bellen. Hem vertelde hij van het te voorziene effect op de NSB. Bormann beloofde dat hij de zaak aan Hitler zou voorleggen. Die avond laat kwam Hitlers beslissing binnen: geen executie van gijzelaars.²

★

De volgende dag, zondag, vond in Leiden een z.g. vormingsbijeenkomst plaats van de NSDAP en de NSB. Na afloop daarvan moesten de aanwezige

¹ BDC, 1788-89. ² Deze beslissing had de instemming van Himmler. Nog voor Hitler haar genomen had, berichtte Himmler per telex aan Rauter: 'Die Geiseln würde ich nicht erschiessen, wenn wir zugleich die 5000 verhaften. Ich würde aber von den Geiseln-Familien das ganze Vermögen einziehen.' Ten aanzien van de vijfduizend te arresteren jongeren meende Himmler dat zij naar het concentratiekamp Sachsenhausen 'zum Einsatz in der Rüstungsfertigung' overgebracht moeten worden. (telexbericht, 6 febr. 1943, van Himmler aan Rauter, a.v., 1787). Volgens van Genechten eiste Rauter na de aanslag op de Reydons de executie van honderd gijzelaars; Seyss-Inquart en Schmidt zouden dat tegengehouden hebben.